

שבת שלום

"שבת שלום" – מהו השלום המיוחד שיש בשבת? בימות החול אנשים הולכים עצבים, מפני שיצריהם נלחמים זה בזה; הנשמה והיצר הטוב מושכים את האדם לבית המדרש, ואילו הגוף והיצר הרע מושכים אותו אל התאוות והרצונות הגשמיים. ומכיוון שאי אפשר למלא את רצון שניהם, נתון האדם במאבק תמידי, המביאו לידי עצבות.

אך כאשר מגיעה שבת קודש, גם הגוף מושך את האדם למצוות ולעשיית רצון הבורא, שכן מצוות היום הן עונג שבת. כך יוצא שגם המעשים הגופניים נגזרים מענייני הקדושה, וגם הגוף נהנה ממעשי המצוות הללו, ולכן השבת היא "שבת שלום", בכך שהיא **משכינה שלום בתוך האדם, בין הגוף לנשמה.**

(דברי ה'בן איש חי, מובא בעליו לשבח ח"ו, עמ' רסח)

שבת היא מלצוץ

מעשה שהיה ביהודי שסבל מחומצות בקיבה, והרופאים אסרו עליו לאכול כל דבר שנשתהה לאחר הבישול. שאל האיש את ה"חפץ חיים" זצ"ל אם הוא רשאי לאכול חמין בשבת, אשר לדברי הרופאים עלול להזיק לבריאותו.

אמר לו ה"חפץ חיים": כאשר אדם אוכל לכבוד שבת, נאמר עליו "שבת היא מלצוץ", ולא יארע לו שום נזק ממנו.

אך דעתו של היהודי עדיין לא נחה, והוא שב ואמר: רבי, אבל אולי יזיק לי!

אמר לו ה"חפץ חיים": אם אתה חושש כל כך, באמת הנך מחויב למלא את צו הרופאים ולהימנע מלאכול חמין בשבת! אם אתה מקבל את דברי חז"ל כפשוטם ומאמין בדבריהם באמונה מוחלטת, אין ספק שלא יארע לך כל נזק. אבל אם אתה מפקפק בליבך, השבת לא תגן עליך, ועל כן אתה חייב לעשות מה שהרופאים אמרו לך.

(מאיר עיני ישראל ח"ג עמ' 564, מובא בלקח טוב: שבת, עמ' רפד)

שבת הוא לד'

על יום הכיפורים נאמר בתורה: **"שבת שבתון הוא לכם"**, ואילו על שבת נאמר: **"שבת הוא לד'".**

על ה"לכם" של שבת אין אנו צריכים זירוז מיוחד, מטבעם של דברים אנו סבורים שהשבת כל כולה אינה אלא לנו ובשבילנו.

לפיכך מדגישה התורה "שבת הוא לד'", להזכירנו שאת כל המנוחה ואת כל העונג שבת נפנה ונכוון לשם ד'! הקב"ה נתן לנו את השבת ונתן לנו את העונג, ונתן לנו את המנוחה, אבל אנחנו מקיימים את כל זה ומתענגים בכל זה – למה? כי כך ציווה אותנו ד'! שבת הוא – לד'!

וכמו שמתפללים ומבקשים: "מנוחה שלמה – שאתה רוצה בה", ולפיכך "יכירו בניך וידעו כי מאיתך היא מנוחתם", ושאת כל ה"לכם" שכולל בו השבת, עם כל המטעמים והתענוגים – שהכל יהיה לשם **"שבת הוא לד'!"**

(רבי שלום שברדון זצ"ל / לב שלום, עמ' רעח)

לכבוד שבת קודש

מנהג טוב שנהגו במקומות רבים, הוא לומר בנעימה אחרי או לפני כל מאכל: **"לכבוד שבת קודש!"** רצוי מאוד לומר זאת בצוותא עם הילדים. דבר זה מדגיש במיוחד את התייחסותנו המכובדת לשבת.

סיפר לי ידיד שאירח משפחה שהגיעה מארגנטינה, ובשעת הסעודה אמר יחד עם ילדיו על כל מנה כנהוג: "לכבוד שבת קודש!" כאשר פגש באותו אורח כעבור כמה שנים, ציין הלה באוזניו בהתרגשות רבה את הרושם העז שהותיר בו הדבר: **"עד היום מצלצל באוזני ה'לכבוד שבת קודש' שלכם!"**

(הרב קלצקין / בני לבני ח"א, עמ' 381)

הרבנית קנייבסקי ע"ה לא ויתרה שמישהו אחר יעשה במקומה את כל מה שקשור לשבת, הדגים, הסלטים. גם כשלא היה לה כוח הייתה מכינה בידיים שלה את כל המאכלים היסודיים של שבת.

בתקופה מסוימת היא שברה את הכתף. היא שכבה בבית עם כאבים נוראים, בכל זאת היא לא ויתרה שיביאו לה ליד המיטה את הדברים שצריכים לעשות והיא עשתה עם הידיים שלה את כל המאכלים, בלי כוחות!

אמא הרגישה שמצוות זה לא קשה, אין תירוצים, אין פטורים. גם כשלא הרגישה טוב ושכבה במיטה, לא ויתרה על הכנת מאכלי שבת, או המאכל המיוחד לכבוד ראש חודש.

ותמיד הייתה אומרת **"לכבוד שבת קודש", מלאכים הלכו בבית כשהיא הייתה אומרת לכבוד שבת קודש.**

(הספד הגאון הרב יצחק קולדצקי שליט"א על הרבנית קנייבסקי ע"ה / קונטרס "מספד גדול", עמ' נד - נה)

כאשר הייתה הרבנית פינקוס ע"ה מכינה את קציצות הדגים לכבוד שבת, ומערבבת את הבלילה, היה פיה ממלמל תפילות ותחנונים. לא רק על הצלחת התבשיל ביקשה... תפילתה עסקה גם בנושאים נכבדים יותר.

"אבא שלנו אומר, שכדאי להתפלל בעת הכנת עיסת הדגים ולומר: **'כשם שאני גובלת דגים אלו לכבוד שבת, כך יגולו רחמין על מידותיך!'**" הייתה מצטטת לילדיה מדברי אביהם הרב זצ"ל.

(נפש חיה, עמ' רסז)

"הקו שלך" - מגוון שלוחות המכילות תוכן עשיר ומרתק לנשים, שיעורי השקפה והלכה וסיפורים על נשים גדולות, בעברית, באנגלית וביידיש. חייגי: 054-8529999 / 072-2442494
טל' הבונות - קו ייחודי ומרתק לבנות ולנערות החפצות לבנות ולהיבנות -
 # 1212. 054-8594775

צ'אם בישראל

הגות ומחשבה לנשות ישראל